

תורה אור

קג:

כי זי חשק. לא שייך אלא ברבונא דעלמא כלומר אותו שחפץ זי וזיראתי אפלטו: **ע' שזרשעים סלויה**. שאינה כמוזה נשיטת אומיות המיזה אלא תלויה היא למעלה ונראה ככתוב רשים: **כיון שנעשה אדם רש מלמטה**. שיש לו שונאין ואין רוח הצריות נוסה הימנו:

נעשה רש מלמעלה. צידוע ששונאין אותו מלמעלה. להכי כמוז רשים שני מיני רשות: **ולא נכפזיה**. לעיין כלל: **משום כזוזו של דוד**. שאין הדבר נוהג בצדיקים ודוד היו לו שונאים הרבה: **ונחמיה בן חנניה**. שהיו לו שונאים הרבה מנכרים שמצקשין להרגו על שהיה צונה בית המקדש כדכתיב עזרא (נחמיה ד) ואלחמ ממזקת השלת וגו'. ל"א היו לו קנאים מישראל דכתיב (שם ו) רצים ישודה צעלי שזועה לו כי הוא חתן לשכניה בן ארם שהיו מבזין אותו. בקדושין (דף ע.) מפרש להאי קרא ולהכי איכתבא לומר שזרשעים אמרינן ולא בצדיקים:

היה שונה חמשים וחמשה פנים בתורם כהנים. ספר ויקרא היה מחדש צו כל שנה ושנה ודורשו מפלפולו: **ס' לא חיון**. לא יחיו לעולם הצא עם הצדיקים ואין נדונין נמי צניהנס. ודוקא קאמר מלכי ישראל אצל שלמה וצדיקה מצית דוד אתו ואע"ג דכתיב צח"ט ויעש הרע חיון הן לעמיד: **אחו ואחויס**. ממלכי יהודה וקיס להו שהיו רשעים. ואמון ויהויקים לא חשיב ואע"ג דהוו רשעים מאד כלנקמן צהנחו קיס להו דחיון: **הורג אס כולן**. שהיו נבקשין צוכד המשאוי: **כמ"ד שהרג ישעיה**. ואלה קאמר קרא מלא את ירושלים פה לפה שנשמתו של צדיק שקולה כמו שמלא את ירושלים חללים: **כסוב**. (צמלנים) וד"ה"צ גנן וישם את פסל הסמל אשר עשה צבית האלהים: **וכפיצ**. והעמיד את האשריס והפסילים צד"ה (שם): **וכנסוף עשה**. מנשה לאותו דמות' ד' פרצופים: **כדי שסראה שנינה**. מכל נד שתכנס להיכל מראה פרצוף כנגדו ותכעוס: **ס' מלחשסרר עליו שני רעים**. שכינה ודמות הפרצוף: **ז' מעל**. בית המקדש: **פעשה לו מסכה זרה**. כלשה שנעשית זרה לחצרתה: **העלה שממים**. קורי עכביש. שצטל עזודה

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מכל וכל עד שארגו עכביס קוריהן ע"ג המזבח: **היסר**. נעשה לו כהיתר: **ממקום שילאס משס**. מקום שאדם יולא ממנו שצע הוא ממנו ואינו מתאוו להנאת אותו מקום: **קמאי לא ידעי לארגווי**. מלכים ראשונים שלפנינו לא היו יודעים להכעים המקום כמו שהוא חרף ואמר כלום אנו צריכין אלא לאורו שמאיר לנו השמש יצא ויעול אורו: **שאנו משתמשין בו**. שמאיר ציותר: **אמרו לו**. בני דורו והלא כסף וכו'. צבני דורו צדיקים היו כדלמארן [ע"ה] נסמכל צדורו של יהויקים ונתקרהר דעתו: **מפני מה לא מנו אס יהויקים**. צהדי הך שאין להס חלק לעולם הצא: **משום דכפיצ** ויסר צברי יהויקים. צממיהה. משום דכתיב ציה רשע כזה לא מנאורו: **שס עזודס כוכניס על גופו**.

ממוך שהיה אדוק צה: **שס שמיס**. משום ציון: **צמלניס לא שמעמי**. מפני מה לא מנו את יהויקים: **צהדיוטוס שמעמי**. מפני מה לא מנו מיכה צהדי ארצעה הדיוטוס דמתניתין: **פטו מלויס לעוצבי דריס**. שהיו כל העולם מתארחין אללו דכתיב (צמקרא) כל העוצר ושצ אל הלויס זה מיכה: **זה פסלו של מיכה**. כשכתב משה את השס והשליכו על נילוס להעלות אריוו של יוסף צא מיכה ונטלו צהצבא והיינו דכתיב ועצר ציס זרה כשהעציר הקדוש צרוך הוא לישאל עצר מיכה עמהס שצידו השס לעשות העגל. ל"א מיכה עשה פסל והציאו עמו כשעצרו ישראל היס: **גברצ הוה** פסלו של מיכה קצוע וצשילה היה המשכן: **לחופו**. למיכה: **ועל דצר** זה. על פסלו של מיכה שלא מיחו ישראל צידו נעמסו אנשי פילגש צגצעה שנפלו ציד צנימין והרגו מהס ארצביס אלף [שפטיס כן]: **לגימה**. אכילה שמאכילין אורחים: **שסי משפחות**. עמון ומואצ שלפי שלא קדמו ישראל צלחס וצמיס נכתב שלא יצאו צקהל: **מעלמס עיניס מן הרשעים**. מעלמת מעיני המקוס שלא להציט צרשעו לשלס לו כדרכו הרעה אלא עושה כאילו אינו רואה צמעשיו:

עמון

מאי כי קצר המצע מהשתרע אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן [כי] קצר המצע זה מלהשתרר עליו שני רעים כאחד מאי והמסכה צרה וגו' אמר רבי שמואל בר נחמני רבי יונתן כי הוה ממיי להאי קרא הוה קא בכי מיי שכתב בו י"ו כונס כנד מיי הים תעשה לו מסכה צרה [אחו בטל את העבודה] וחתם את התורה שנאמר יצור תעודה חתום תורה בלמודי מנשה י"ב קדר את האזכרות והרס את המזבח אמון [שרף את התורה] והעלה שממית על גבי המזבח אחו התיר את העורה מנשה בא על אחותו אמון בא על אמו שנאמר י"ב כי הוא אמון הרבה אשמה ר"ב יוחנן ור"א חד אמר ששרף את התורה וחד אמר שבא על אמו אמרה לו אמו כלום יש לך הנאה ממקום שיצאת ממנו א"ל כלום אני עושה אלא להכעים את בוראי כי אתא יהויקים אמר קמאי לא ידעי לארגווי כלום אנו צריכין אלא לאורו יש לנו זהב פרויים שאנו משתמשין בו יטול אורו אמרו לו והלא כסף וזהב שלו הוא שנאמר ל"ג להכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות אמר להם כבר נתנו לנו שנאמר ל"ד השמים שמים לה' והארץ נתן לבני האדם א"ל רבא לרבה בר מרי מפני מה לא מנו את יהויקים משום דכתיב ביה ל"ה ויתר דברי יהויקים ותועבותיו אשר עשה והנמצא עליו מאי והנמצא עליו רבי יוחנן ור"א חד אמר שחקק שם עבודת כוכבים על אמתו וחד אמר שחקק שם שמים על אמתו א"ל במלכים לא שמעתי בהדיוטות שמעתי מפני מה לא מנו את מיכה מפני שפתו מצויה לעוברי דרכים שנאמר ל"ז כל העובר ושב אל הלויים ל"ח ועבר בים צרה והכה בים גלים א"ר יוחנן זה פסלו של מיכה תניא רבי נתן אומר מגרב לשילה ג' מילין והיה עשן המערכה ועשן פסל מיכה מתערבין זה בזה בקשו מלאכי השרת לדוחפו אמר להן הקב"ה הניחו לו שפתו מצויה לעוברי דרכים ועל דבר זה נענשו אנשי פלגש בגבעה אמר להן הקב"ה ל"ב כבודי לא מחיתם על כבודו של בשר ודם מחיתם א"ר יוחנן משום רבי יוסי בן קסמא גרולה לגימה שהרחיקה שתי משפחות מישראל שנאמר ל"ז על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים ורבי יוחנן ידידה אמר מרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים ומעלמת עינים מן הרשעים ומשרה שכינה על נביאי הבעל ל"ח ושגגתו עולה וזון מרחקת את הקרובים מעמון

מסורת הש"ס

א) ויבמות מט: ב) יומא ט: ע"ש: ג) ויגרסת הערוך קדקד: ד) לא ממלא מקרא גס צע"י ליתא להך קרא עיין מידושי אגדות שם: ה) ולקמן קי. מדיס לע"י: ו) ובשאלתו סימן ל"ט פ' שמות איתא קצרתא, ז) וצ"מ לג: ח) ג"ל אחר ד"ה אחר: ט) מ"א יא, י) מ"ב דק, יא) כס"ה: יב) גלס, יג) ג"ל אחר ד"ה מעל, יד) כס"ה: טו) שכינה ולגס, טז) כס"ה: אחרת,

יז) כס"ה: אחרת,

יח) כס"ה: אחרת,

יט) כס"ה: אחרת,

כ) כס"ה: אחרת,

כא) כס"ה: אחרת,

כב) כס"ה: אחרת,

כג) כס"ה: אחרת,

כד) כס"ה: אחרת,

כה) כס"ה: אחרת,

כו) כס"ה: אחרת,

כז) כס"ה: אחרת,

כח) כס"ה: אחרת,

כט) כס"ה: אחרת,

ל) כס"ה: אחרת,

לא) כס"ה: אחרת,

לב) כס"ה: אחרת,

לג) כס"ה: אחרת,

לד) כס"ה: אחרת,

לה) כס"ה: אחרת,

לו) כס"ה: אחרת,

לז) כס"ה: אחרת,

לח) כס"ה: אחרת,

לט) כס"ה: אחרת,

מ) כס"ה: אחרת,

מא) כס"ה: אחרת,

מב) כס"ה: אחרת,

מג) כס"ה: אחרת,

מד) כס"ה: אחרת,

מה) כס"ה: אחרת,

מז) כס"ה: אחרת,

מח) כס"ה: אחרת,

מט) כס"ה: אחרת,

נ) כס"ה: אחרת,

נא) כס"ה: אחרת,

נב) כס"ה: אחרת,

נג) כס"ה: אחרת,

נד) כס"ה: אחרת,

נז) כס"ה: אחרת,

נח) כס"ה: אחרת,

נט) כס"ה: אחרת,

ס) כס"ה: אחרת,

סא) כס"ה: אחרת,

סב) כס"ה: אחרת,

סג) כס"ה: אחרת,

סד) כס"ה: אחרת,

סה) כס"ה: אחרת,

סז) כס"ה: אחרת,

סח) כס"ה: אחרת,

סט) כס"ה: אחרת,

ע) כס"ה: אחרת,

עא) כס"ה: אחרת,

עב) כס"ה: אחרת,

עג) כס"ה: אחרת,

עד) כס"ה: אחרת,

עה) כס"ה: אחרת,

עז) כס"ה: אחרת,

עח) כס"ה: אחרת,

עט) כס"ה: אחרת,

פ) כס"ה: אחרת,

פא) כס"ה: אחרת,

פב) כס"ה: אחרת,

פג) כס"ה: אחרת,

פד) כס"ה: אחרת,

פע) כס"ה: אחרת,

פז) כס"ה: אחרת,

פח) כס"ה: אחרת,

פט) כס"ה: אחרת,

צ) כס"ה: אחרת,

ца) כס"ה: אחרת,

צב) כס"ה: אחרת,

צג) כס"ה: אחרת,

צד) כס"ה: אחרת,

צה) כס"ה: אחרת,

צז) כס"ה: אחרת,

צח) כס"ה: אחרת,

צט) כס"ה: אחרת,

ק) כס"ה: אחרת,

קא) כס"ה: אחרת,

קב) כס"ה: אחרת,

קג) כס"ה: אחרת,

קד) כס"ה: אחרת,

קז) כס"ה: אחרת,

קח) כס"ה: אחרת,

קט) כס"ה: אחרת,

קכ) כס"ה: אחרת,

קכא) כס"ה: אחרת,

קכב) כס"ה: אחרת,

קכג) כס"ה: אחרת,

קכד) כס"ה: אחרת,

קכז) כס"ה: אחרת,

קכח) כס"ה: אחרת,

קכט) כס"ה: אחרת,

קל) כס"ה: אחרת,

קלא) כס"ה: אחרת,

קלב) כס"ה: אחרת,

קלג) כס"ה: אחרת,

קלד) כס"ה: אחרת,

קלז) כס"ה: אחרת,

קלח) כס"ה: אחרת,

קלט) כס"ה: אחרת,

קמ) כס"ה: אחרת,

קמא) כס"ה: אחרת,

קמב) כס"ה: אחרת,

קמג) כס"ה: אחרת,

קמד) כס"ה: אחרת,

קמז) כס"ה: אחרת,

קמח) כס"ה: אחרת,

קמט) כס"ה: אחרת,

קנ) כס"ה: אחרת,

קנא) כס"ה: אחרת,

קנב) כס"ה: אחרת,

קנג) כס"ה: אחרת,

קנד) כס"ה: אחרת,

קנז) כס"ה: אחרת,

קנח) כס"ה: אחרת,

קנט) כס"ה: אחרת,

קס) כס"ה: אחרת,

קסא) כס"ה: אחרת,

קסב) כס"ה: אחרת,

קסג) כס"ה: אחרת,

קסד) כס"ה: אחרת,

קסז) כס"ה: אחרת,

קסח) כס"ה: אחרת,

קסט) כס"ה: אחרת,

קפ) כס"ה: אחרת,

קפא) כס"ה: אחרת,

קפב) כס"ה: אחרת,

קפג) כס"ה: אחרת,

קפד) כס"ה: אחרת,

קפז) כס"ה: אחרת,

קפח) כס"ה: אחרת,

קפט) כס"ה: אחרת,

קצ) כס"ה: אחרת,

קצא) כס"ה: אחרת,

קצב) כס"ה: אחרת,

קצג) כס"ה: אחרת,

קצד) כס"ה: אחרת,

קצה) כס"ה: אחרת,

קצז) כס"ה: אחרת,

קצח) כס"ה: אחרת,

קצט) כס"ה: אחרת,

קצכ) כס"ה: אחרת,

קצכא) כס"ה: אחרת,

קצכב) כס"ה: אחרת,

קצכג) כס"ה: אחרת,

קצכד) כס"ה: אחרת,

קצכז) כס"ה: אחרת,

קצכח) כס"ה: אחרת,

קצכט) כס"ה: אחרת,

קצל) כס"ה: אחרת,

קצלא) כס"ה: אחרת,

קצלב) כס"ה: אחרת,

קצלג) כס"ה: אחרת,

קצלד) כס"ה: אחרת,

קצלז) כס"ה: אחרת,

קצלח) כס"ה: אחרת,

קצלט) כס"ה: אחרת,

קצמ) כס"ה: אחרת,

קצמא) כס"ה: אחרת,

קצמב) כס"ה: אחרת,

קצמג) כס"ה: אחרת,

קצמד) כס"ה: אחרת,

קצמז) כס"ה: אחרת,

קצמח) כס"ה: אחרת,

קצמט) כס"ה: אחרת,

קצנ) כס"ה: אחרת,

קצנא) כס"ה: אחרת,

קצנב) כס"ה: אחרת,

קצנג) כס"ה: אחרת,

קצנד) כס"ה: אחרת,

קצנז) כס"ה: אחרת,

קצנח) כס"ה: אחרת,

קצנט) כס"ה: אחרת,

קצס) כס"ה: אחרת,

קצסא) כס"ה: אחרת,